

Wegenwachter op Terschelling.

Op 29 december 2023 is Roelf Sikkes (Roel) Cazemier (Oldebroek, 12 april 1959) aangesteld als waarnemend burgemeester van Terschelling. Op twee januari 2024 trad de VVD 'er aan. Hij neemt de voorzittershamer over van Caroline van de Pol. Zij geniet nu verlof tot zij aantreedt op 28 maart 2024 als burgemeester van Casticum. Over de redenen en aanleiding tot haar vertrek viel te lezen in de kroniek **“Gedoe op Terschelling”**. Hoewel de raad geen recht tot aanbeveling bezit, heeft CdK Arno Brok overlegd met de Terschellinger fractievoorzitters. Zij zijn tevreden met de komst van Cazemier die volgens hen **“de boel weer op de rails kan krijgen”**. Zijn de problemen opgelost met het vertrek van mevrouw Van de Pol? **“Dat moet de toekomst ons leren”**, aldus vice-voorzitter van de raad, Hendrik van der Wielen(CDA) op 29 december in het provinciehuis.

Cazemier heeft vijf burgemeesterschappen achter zich : Ruinerwold (1991-1994), Ameland (1994-2000); Dongeradeel (2000-2008); Dinkelland (2009-2016) en Krimpenerwaard (2016-2022). Een burgemeester met ervaring, waarmee ook commissaris Brok blij is. Cazemier moet Brok uit de problemen helpen waarin deze zichzelf onnodig gebracht heeft, zijn goede bedoelingen ten spijt. Gelijmd bestuur kent geen duur. Gaat het Cazemier lukken? Bij zijn afscheid van Krimpenerwaard in 2022 liet hij optekenen:

“Ik sta open voor interimklussen, wil bijvoorbeeld best ergens waarnemend burgemeester zijn. Zie me in dat geval als een soort ‘wegenwacht’, er is ergens een probleem. Ik kom langs om het op te lossen en vertrek dan weer na een half jaar. Ik kan er mijn ervaring op bestuurlijk gebied en mijn omgang met allerlei soorten mensen goed bij inzetten”

Een half jaar zal in dit geval niet genoeg zijn. Ik denk eerder aan 36 maanden. In maart 2026 zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. Er komt een nieuwe raad die aan de slag gaat met de vorming van een nieuw college. Terschelling heeft dan groen licht nodig van de commissaris voor het starten van een procedure voor een nieuwe kroonbenoemde burgemeester. Als de nieuwe raad daarbij weer het coalitie-oppositiemodel hanteert schiet het eiland bestuurlijk niet veel op. Dat geldt ook als in deze periode geen medewerkerstevredenheidsonderzoek wordt gehouden. Zonder dit onderzoek zouden kandidaten zich moeten bedenken te solliciteren. Een gemotiveerd werkende machinekamer onder goede leiding is een voorwaarde om goed te kunnen besturen.

In de quiz **De Slimste Mens** zal nimmer de vraag gesteld worden: **wat weet u van Roel Cazemier?** Enkele van zijn acties die regionaal of landelijk aandacht kregen. U kunt het nazoeken op het openbare internet en nog meer ontdekken.

Hij begon in 1984 als ambtenaar van het Kabinet van de Commissaris van de Koningin in Friesland. Dat leverde hem de bijnaam *“de puntenslijper”* van Hans Wiegel op, zoals de jonge Jan Franssen diens *“krantenknipper”* werd genoemd. Wiegel maakte hem in 1991 opmerkzaam op de vacature in Ruinerwold (Dr). Vervolgens wordt Cazemier gebeld door oud-commissaris Rijpstra met de tip om te solliciteren. U begrijpt het wel. Hij wordt de nieuwe en laatste, echte burgemeester van Ruinerwold dat op de nominatie staat heringedeeld te worden.

Ruinerwold wil graag grond aankopen voor woningbouw. Burgemeester Cazemier gaat persoonlijk naar de eigenaresse, mevrouw Wessels Boer. De gemeente biedt vier gulden per vierkante meter. Wessels Boer vraagt veertien. Onderhandelen levert geen resultaat. Bij de onteigening moest de gemeente veertien gulden per vierkante meter afrekenen *“Mevrouw Wessels Boer had haar zaken goed op orde”* concludeert Cazemier. Ruinerwold ook?

In 1994 verkast Cazemier naar Ameland. Daar scoort hij landelijke publiciteit in november 1997. Er zijn vier potvissen aangespoeld bij paal 18. Dat kan de gemeente niet alleen behappen. Museum Naturalis heeft geen belangstelling. Er spoelen in die jaren jaren veel potvissen aan. Het is niet haar corebusiness om potvissen te ontleden. Cazemier vangt bij Naturalis bot om te helpen bij het opruimen van de vier beesten die op het strand liggen te rotten en ontploffen.

“Wellicht is door betrokkenen in het verleden bij Cazemier de verwachting ontstaan dat we altijd helpen”.

Naturalis bezit het recht op de wetenschappelijke gegevens van het onderzoek naar potvissen, doet dat al jaren.

“Burgemeester Cazemier dreigt nu uit rancune slechts minimale gegevens te verstrekken over de Amelandse exemplaren”

Ameland krijgt hulp van Schiermonnikoog, Vlissingen en Bergen en ook zeehondencreche Pieterburen. De skeletten komen daar terecht.

In 2000 gaat Cazemier terug naar de wal. Hij wordt burgemeester in Dongeraardeel. Hij krijgt daar te maken met de MKZ(mond en klauwzeer) crisis. In Ne-

derland worden zo'n 300.000 dieren preventief geruimd. Dat geeft in Kootwijkerbroek aanleiding tot rellen. In Dongeradeel treft Cazemier voorzorg:

“Burgemeester Cazemier van Dongeradeel heeft gisteravond militaire bijstand gekregen om het gebied rondom besmette bedrijven goed onder controle te kunnen houden”

Cazemier is kritisch op het overheidsbeleid. Ook krijgen boeren te laat schadevergoeding en worden kortingen opgelegd. Ring-enten rond een uitbraak gebied kan preventief ruimen voorkomen. Als enig voordeel van deze crisis beschouwt hij de toegenomen solidariteit in de samenleving van Dongeradeel.

Ter gelegenheid van de opening van het nieuwe gemeentehuis in 2004 verschijnt een stripboek gemaakt door de Amsterdamse kunstenaar Guido van Driel. Er komen vloeken en schuttingtaal in voor. De christelijke politici weigeren een exemplaar. Wethouder Oosterhof (FNP) keurde de inhoud goed, wethouder Boorsma (CU) wees het stripboek af. Daardoor wordt het een collegezaak. Het boek had gebruikt moet worden als relatiegeschenk. Cazemier zegt het boek voor en na de rel niet gelezen te hebben. De eerste druk is snel uitverkocht. Nu waarschijnlijk een collectors item. Na Dongeradeel houdt Cazemier in 2008 het openbaar bestuur even voor gezien.

“Ik liep tegen de 50 en had er een beetje genoeg van. Ik zat in Dongeradeel. Er was altijd wat aan de hand. De kans deed zich voor om naar Omroep Fryslan te gaan en ik hoefde dit keer niet te verhuizen(...) Als burgemeester stond ik vooraan, prettig om dat als directeur niet te doen. Een baan ook die verder stond van de gemeentelijke actualiteit en hectiek. Dat leek me erg leuk”

Hij krijgt er snel spijt van. Gemeenten besturen lijkt hem toch leuker. Hij solliciteert naar Hoogeveen en komt als nummer twee op de voordracht. Er zou geen haan naar gekraaid hebben als de vertrouwenscommissie niet een stomme fout begaat. In het persbericht waarin de voorkeur voor Helmer Koetje (CDA) bekend wordt gemaakt staat per abuis Cazemiers telefoonnummer. Waardoor hij bij zijn werkgever in diskrediet raakt. Koetje wordt op 1 juli 2009 geïnstalleerd, maar overlijdt op 31 mei 2010. Dan is Cazemier al burgemeester van Dinkelland.

Wist Cazemier dat hij er terecht kwam in een politiek wespennest? Of dacht hij de rivaliteit tussen Denekamp en Ootmarsum in de in 2001 ontstane gemeente Dinkelland te kunnen beteugelen? Burgemeester Frans Willeme was daar in 2008 door de minister weggestuurd. Voor Cazemier is er genoeg werk te doen om de

verhoudingen weer in het goede spoor te krijgen. Blijkbaar lukt dat: in 2015 vindt herbenoeming plaats. Opvallend: drie maanden na herbenoeming neemt hij de kuierlatten. Zonder politieke portefeuilles is er niet veel meer voor hem te doen. Hij vertrekt in 2016 naar de nieuwe gemeente Krimpenerwaard. Een schaal-sprong, ook in salariëring: van 26.000 inwoners naar 58.000. Bij zijn afscheid van het personeel in Dinkelland wordt in een speech opgemerkt:

“Je hebt jezelf weleens bestempeld als de grote geliefde leider. Maar Roel, voor die titel is Krimpenerwaard niet ver genoeg”

Zijn collega Mervyn Stegers van Tubbergen hield hem bij zijn afscheid voor:

“Hij was net twee maanden in functie toen ik hem zei dat ik het wel zag zitten om Tubbergen en Dinkelland te fuseren. Toen was hij wel eventjes stil”

Waren er nog meer redenen om zo snel na herbenoeming te vertrekken? Cazemier zag waarschijnlijk de bui al hangen. Het reïntegratieproject **“Dinkelland werkt”** (2013/2014/2015) mislukt. Volgens de Rekenkamercommissie Dinkelland speelde Cazemier een cruciale rol. Het rekenkamerrapport verschijnt op 10 oktober 2016. Vier van de vijf wethouders treden uiteindelijk af. Hoofdrolspeeler Cazemier is inmiddels (5 april 2016) door Jaap Smit, commissaris van de koning in Zuid-Holland beëdigd als burgemeester van Krimpenerwaard. Terug te zien via You Tube. Cazemier wordt beschouwd als de juiste man voor Krimpenerwaard. Hij eindigt zijn toespraak met het gedicht **“Herinnering aan Holland”** van Hendrik Marsman. Herinneringen aan Dinkelland komen die dag niet aan de orde.

Dat gebeurt wel in november 2016. PRO-Krimpenerwaard stelt vragen over de rol van Cazemier naar aanleiding van rekenkamerrapport **“Dinkelland werkt”**. Bij zijn sollicitatiegesprekken is dit onderwerp niet aan de orde geweest. Volgens de partij had dit wel moeten gebeuren. Ze schrijft er een brief over aan Smit en Provinciale Staten. De Staten gaan er niet over en van Smit krijgt de partij een KIR-antwoord. Geheimhouding rond een burgemeesterbenoeming duurt 75 jaar.

Zomer 2021 krijgt de gemeenteraad een anonieme mail waarin melding wordt gedaan van fraude in de voormalige gemeente Vlist, die nu onderdeel is van de fusiegemeente. Na aangifte door de gemeente in december nemen de Rijksrecherche en Openbaar Ministerie de zaak onder hun hoede. Ze adviseren geen verder onderzoek omdat **“Krimpenerwaard zijn administratie niet goed op orde had”**. De bewijslast is te gering. Om politieke redenen doet Cazemier toch aangifte. Een verdachte neemt zelf contact op met het OM en verklaart dat de toenmalige waarnemend burgemeester van Vlist, Evenhuis-Meppelink, de drij-

vende kracht was achter het opmaken van de bruidsschat. Dat is ambtelijk niet helemaal legaal uitgewerkt. Zij weigert mee te werken aan onderzoek.

In maart 2020 heeft Cazemier als *“doorgewinterde bestuurder”*, dixit CdK Smit, hem al laten weten geen tweede ambtstermijn te ambiëren. Blijkbaar is hij toch niet *“de stressbestendige verbinder met een open houding”* gebleken die Krimpenerwaard *“op de kaart”* kon zetten. In januari 2022 wordt vanwege de coronamaatregelen digitaal afscheid van hem genomen. De CU schenkt hem vanwege zijn verdiensten een Krimpenerwaardring. Na 30 jaar burgemeesterschap is het wel genoeg. De vrijheid lonkt. Voor even dus.

Zoals bij het gedoe op Terschelling de nodige vragen waren te stellen, kan dit bij deze benoeming tot waarneming ook.

- Waarom heeft Cazemier ja gezegd op Broks verzoek. Verveling, teveel vrije tijd?
- Wegenwachten zijn voor snelle oplossingen. Dat is hier niet aan de orde. Wordt het afslepen naar de garage waar de “machinekamer” uit elkaar gehaald wordt?
- Had Brok nog andere kandidaten achter de hand en zo ja waarom koos hij voor Cazemier? Of viel er voor de fractievoorzitters niets te kiezen?
- Waren de fractievoorzitters tevoren ingelicht zodat zij zich konden (laten) informeren over de kandida(a)t(en)?
- Waarom toonden de fractievoorzitters zich tevreden over de voorgedragen kandidaat? Wat wisten ze van hem? Lieten ze zich overtuigen door Brok?
- Heeft de waarnemer zich gerealiseerd dat hij weer een schaa sprong maakt. Van 58.000 naar 5000 inwoners? Niet zozeer om zijn salaris (gemeenteklasse 2) als wel om omvang en kwaliteit van het ambtelijk apparaat.
- Hoewel Cazemier op een Waddeneiland burgemeester is geweest, kent hij de Terschellinger (politieke) cultuur en volksaard voldoende? Aan grote leiders is daar geen behoefte.

Natuurlijk is het zo, dat als een CdK een beroep op je doet je goede redenen moet aanvoeren om nee te zeggen. Maar je voor drie jaar binden? Dan ben je geen wegenwachter maar oppasser geworden. Op 12 april wordt Cazemier 65 jaar. Ook hij zal straks, net als Bats in 2015, met lof en eer worden uitgezwaaid, maar wat daarna? Zou het niet verstandiger zijn dat de Waddeneilanden, zoals

gemeenten aan de wal een gezamenlijk ambtelijk apparaat optuigen? Van de Pol krijgt er in Castricum ook mee te maken. Wie het juiste antwoord weet op deze en andere vragen, ik houd me aanbevolen.

Wie nu mocht denken dat het bestuurlijk weer crescendo zal gaan, heeft het mis. Een motie van treurnis van de gehele raad voor wethouder Hoekstra kan vrolijk door haar worden weggewuifd. Maar het blijft treurig deze wethouder vijf kwartier in een uur te horen babbelen in de verwachting dat de raad het allemaal zal slikken wat zij beweert. *Liberaal als een aal*, (Multatuli). Een motie van wantrouwen tegen haar haalde het niet, maar daarmee is het wantrouwen niet verdwenen. Een coalitie-oppositiemodel in plaats van een globale samenwerkingsagenda op zo'n klein eiland is niet meer van deze tijd. Politiek Terschelling gaat nog lastige jaren tegemoet. Daar helpt geen Brokje lief aan.

Henk van Tol.
(badgast sinds 1972)

*Tot slot een wens voor 't nieuwe jaar,
niet heersen, maar beheren.
En samen met de Schellinger raad,
steeds van je fouten leren.*

Teunis Schol. (uit: Te pas en te onpas, 2012)